

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

3

економічної теорії

на тему:

**« Економічний та бухгалтерський підхід до визначення витрат
та прибутку (на прикладі ВАТ «Вінницяхліб»)»**

Студентки 2 курсу ЕПП-21 групи

Турчак Ю.О.

Науковий керівник:

ст.викл., е.н., Полікарпова О.С.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль-2017 р.

Зміст

ВСТУП.....	4
Розділ I. ТЕОРЕТИКО – МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ ТА ПРИБУТКУ.....	6
Розділ II. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ВАТ «ВІННИЦЯХЛІБ»).....	10
Розділ III. ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОПТИМАЛЬНИХ ВИТРАТ.....	16
ВИСНОВКИ.....	20
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	21

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток і розширення діяльності підприємств залежать насамперед від власних джерел фінансування, одним із яких є одержаний прибуток. Він відображає фінансовий стан підприємства, забезпечує виконання зобов'язань, які виникають у результаті господарської діяльності, характеризує рентабельність виробництва, активів та капіталу і є базою наповнення бюджету країни. Протилежною категорією щодо прибутку є збиток як результат неефективної господарської діяльності підприємства. Фірми завжди зустрічаються з різними підрахуванням витрат в ході звичайної господарської діяльності, які легко ідентифікуються і розраховуються. Підприємства, також відчувають економічні витрати, які можуть вплинути на управлінські рішення. Бухгалтерські витрати, як правило, важливі як для внутрішніх, так і зовнішніх звітів компанії, в той час як економічні витрати, відносяться тільки до внутрішньої бухгалтерської звітності.

Значимість прибутку, проблеми пошуку резервів його підвищення для підприємств, значимість витрат в діяльності господарювання є актуальними на сьогоднішній день, що і визначило вибір теми курсової роботи.

На сучасному етапі питанню прибутку та витрат особливу увагу приділяли такі вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти, як І.О. Бланк, В.І. Блонська, Н.В. Зінченко, С.В. Мочерний, А.М. Поддєрьогін, С.Ф. Покропивний, Г.В. Савицька, Т.В. Савчук, С.Л. Асаулюк, В.І. Блонська, О.Є. Висока, І.О. Ігнатюк, І.О. Кривошея - Гунько, С.М. Лихолат, М.М. Павлишенко та ін.

Метою курсової роботи є проведення комплексного дослідження економічної діяльності підприємства, визначення і обґрунтування резервів підвищення прибутку за рахунок удосконалення рентабельності на підприємстві. Зрозуміти, як в умовах конкурентної економіки, підприємство досягає оптимального та ефективного використання ресурсів суспільства.

Об'єктом дослідження є підприємство, а саме ВАТ «Вінницяхліб» і його процес введення діяльності господарювання, а також формування прибутку підприємства та його рентабельності.

Предметом дослідження є фактори, що впливають на формування і розподіл прибутку, та функціональна роль витрат на прикладі підприємства ВАТ «Вінницяхліб».

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено та вирішено такі задачі:

- розглянути сутність понять «економічний та бухгалтерський прибуток», «економічні та бухгалтерські витрати» та решта тісно пов'язані з ними поняття;
- провести фінансовий аналіз стану підприємства (на прикладі підприємства ВАТ «Вінницяхліб»), а саме: проаналізувати показники доходності та рентабельності ПАТ «Вінницяхліб»; визначити стійкість фінансового становища підприємства та проаналізувати показники балансу в ПАТ «Вінницяхліб»;
- за отриманими результатами визначити та запропонувати можливості вдосконалення економічного і бухгалтерського прибутку підприємства та оптимальних витрат.

Розділ I. ТЕОРЕТИКО – МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ І ПРИБУТКУ

В економічній науці розглядають два підходи до визначення витрат та прибутку. Серед яких, виділяють економічний та бухгалтерський.

Так, як кожне підприємство на першочерговій стадії свого формування, функціонування та розвитку, залежить від витрат, значить для початку розглядатиметься два вищеназваних підходи для даного аспекту.

Насамперед, потрібно зазначити те, що в основі названих підходів лежить не однакове ставлення до обороту капіталу. Оцінюючи оборот капіталу в минулому часі, тобто в контексті уже відбутого процесу, можна стверджувати, що тут має місце бухгалтерський підхід. А оборот капіталу в майбутньому часі – економічний підхід.

Таким чином, перший названий підхід означає розрахунок вже сформованих витрат, становлення результату діяльності фірми, визначення реальних витрат. Економічний підхід - це формування витрат, виявлення шляхів їх оптимізації. У свою чергу, вони однаково необхідні для підприємств, але при цьому кожен виконує свою функцію. І при функціональній приналежності витрат, відмінність підходів спостерігається у визначенні видів, складу і величини витрат.

До бухгалтерських витрат включають наступні розділи витрат, що відносяться до виробництва: матеріальні витрати, заробітна плата, відрахування на соціальне страхування, амортизація. Відмінність економічних витрат від бухгалтерських спостерігається насамперед тим, що перші витрати є багатоваріантними при використанні коштів фірми. Наприклад, фірма може вкласти гроші у виробництво з метою розвитку та збільшення прибутку; помістити кошти в банк під відсотки. При цьому однакові витрати капіталу будуть давати різні результати.

Так, в системі економічних розрахунків з'являються альтернативні витрати. Альтернативні витрати пов'язані з використанням обладнання, яке належить підприємству і складаються з процентного доходу на ринкову вартість майна на

початок певного періоду і величини зниження його ринкової вартості на упродовж даного періоду[1, с.23]. Цю суму зазвичай називають витратами використання. Вигідний варіант витрат виконує роль своєрідного орієнтира комерційної діяльності підприємства. З ним вона порівнює і свої бухгалтерські витрати.

Розрізняють внутрішні та зовнішні бухгалтерські витрати. До бухгалтерських (зовнішніх, явних) витрат відносять витрати, які несе фірма в зв'язку з оплатою використаних ресурсів (заробітна плата найманих працівників, вартість сировини, матеріалів, енергоносіїв). Отже, бухгалтерські (зовнішні, явні) витрати є витратами підприємства за користування зовнішніми ресурсами, тобто вони пов'язуються з ресурсами, які не належать власникам підприємства. Внутрішні (неявні, імпліцитні) витрати розглядаються як грошові платежі, які могли б отримати власники підприємства від альтернативного використання ресурсів, що знаходяться у їх власності. До внутрішніх витрат відносять неявну заробітну плату власника підприємства, яку б він міг отримувати, найнявшись найманим працівником; прибуток, який міг би він отримати, вклавши капітал в будь-яке інше підприємство чи фінансовий інструмент, орендну плату за альтернативне використання його майна [5, ст.68].

Будь – яке підприємство бажає зменшити альтернативні витрати, оскільки при їхньому збільшенні відповідно скорочується прибуток.

Економічні витрати відрізняються від бухгалтерських не тільки своєю альтернативністю, а й способом розрахунку. Економічні витрати фірми включають нормальний прибуток – це побудована на засадах конкурентності і альтернативності плата за виконання підприємцем підприємницьких функцій. Бухгалтерські витрати не включають цей важливий вартісний компонент, оскільки виражають не передбачувану комерційну результативність виробництва, а реальну, фактично сформовану .

Крім, цього при розгляді класифікації витрат можна виділити теоретико - методичний засіб, який передбачає поділ витрат на суспільні і приватні. До приватних витрат (або внутрішніх) можна віднести всі витрати , що

пов'язуються з виробництвом окремо взятого підприємства. А суспільні витрати – передбачають собою загально – громадський характер де, насамперед, беруться до уваги зовнішні ефекти.

Також, можна відзначити те що на розвиток підприємства і на його результат впливає ефективний процес управління. І на сучасному періоді, коли господарська діяльність відбувається в умовах ризику, невизначеності, страху, укладанням та реалізації угод, контролем і тому подібне є актуальним питанням формування трансакційних та трансформаційних витрат. Так, як ці витрати є новим об'єктом управління, методика розроблення і контролю витрат, не сформована. Що у свою чергу може призводити до невдалого управління підприємством, зменшення прибутковості, збільшення ризику банкрутства. Поняття трансформаційних витрат, полягає в супроводженні витратами процесу фізичної зміни матеріалу, в результаті чого отримується продукт. Обробка матеріалу, це не єдине що включається в дані витрати, а ще входить витрати, пов'язанні з координацією та плануванням процесу виробництва. Трансакційні витрати – забезпечують перехід прав власності від одних людей до інших і забезпечують охорону даних прав. На відміну від трансформаційних, вони не пов'язані з процесом утворення вартості. Трансакційні витрати забезпечують транзакцію[8,ст.227].

Оскільки, головною метою будь-якого підприємства є отримання прибутку, тоді докладніше розглянемо економічний та бухгалтерський підхід до визначення прибутку. Як правило, прибуток являє собою різницю між витратами і доходами. Бухгалтерський прибуток і економічний прибуток можуть на перший погляд бути схожими, але вони насправді мають істотні відмінності в тому, як вони оцінюють фінансове здоров'я фірми. Економічний прибуток враховує явні витрати і неявні витрати, в той час як бухгалтерський прибуток використовує тільки явні витрати.

Бухгалтерський прибуток використовує реалізовані або фактичні доходи і витрати, і розраховується відповідно до загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку (ЗПБО). Це загальний дохід компанії скоротився на явні

витрати виробництва товарів або послуг. Ці явні витрати включають прямі грошові рухи і включають в себе витрати, такі як вартість сировини, матеріалів, заробітної плати працівників, транспорт, оренду і відсотки на капітал. Як правило, бухгалтерському прибутку обмежується періоди часу, наприклад, фінансовий квартал або рік. У бухгалтерському прибутку розрахунки в основному використовуються для податку на прибуток, підготовці фінансової звітності та огляд фінансових показників.

Економічний прибуток визначається економічними принципами, а не ЗПБО. Так само, як облік прибутку, витрати віднімаються з доходів. Економічний прибуток використовує неявні витрати, а не тільки явні витрати. Приклади непрямих витрат належать компаній будівлі, обладнання та ресурси самозайнятості. Економічні розрахунки прибутку як правило, не обмежується періодами часу.

На сучасному етапі ринкової економіки аналогічно як і витрати з розвитком підприємства, збільшення прибутковості, відіграє процес управління. Для забезпечення ефективності системи управління прибутком в організаційну структуру підприємств треба вводити служби контролінгу. Велике значення в системі контролінгу має оперативний аналіз відхилень витрат підприємства. Він дає змогу своєчасно оцінити господарські ситуації, пов'язані з формуванням витрат діяльності, виявити негативні причини і вади в роботі, внутрішньогосподарські резерви покращення використання ресурсів фірми, забезпечити оперативне маневрування ресурсами і капіталом із метою раціоналізації витрат [4].

Розділ II. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ВАТ «ВІННИЦЯХЛІБ»)

Відкрите акціонерне товариство «Вінницяхліб» було засноване, ще у 1933 році. Тривалим часом та важкою працею, підприємство здобуло репутацію флагмана хлібної справи у Вінницькій області. ВАТ «Вінницяхліб» відзначається особливістю збереження ручної роботи та класичної технології, що й давало можливість виготовлення високоякісної та смачної випічки. У виробництві продукції по сьогоднішній день не використовуються консерванти та хімікати. Потужність підприємства, складає близько 200 тонн продукції на добу. За 77 років діяльності підприємства було розроблено та впроваджено у виробництво понад 150 сортів хлібобулочних, 66 кондитерських та 15 бараночних видів продукції. Працівників на такому підприємстві налічується до 1000 осіб. У свою чергу ВАТ «Вінницяхліб» являється правонаступником всіх прав та обов'язків ЗАТ «Подільське борошно». Загальними зборами ВАТ «Вінницяхліб» та Загальними зборами акціонерів ЗАТ «Подільське борошно» прийнято рішення щодо проведення реорганізації товариств шляхом приєднання ЗАТ «Подільське борошно» до ВАТ «Вінницяхліб». У 2005 році до ВАТ «Вінницяхліб» приєдналося ЗАТ «Подільське борошно»[9].

22 липня 2016 року позачерговими загальними зборами Публічного акціонерного товариства «Вінницяхліб» було прийнято рішення про припинення Товариства шляхом його приєднання до Публічного акціонерного товариства «Концерн Хлібпром». Причини такого рішення оптимізація процесів корпоративного управління, доцільність приєднання до більш потужного підприємства.

Щоб надати характеристику ефективності діяльності підприємства, проаналізуємо показник рентабельності підприємства (табл. 1.2.).

Результати розрахунків показують, що дохід від реалізації зменшується з кожним роком. В 2016 році порівняно з 2015 роком дохід від реалізації зменшився на 1644 тис.грн.

Таблиця 1.2

Аналіз показників доходності та рентабельності ВАТ «Вінницяхліб» за 2014-2016 роки [10].

Показники	2014	2015	2016	Абсолютна зміна		Темп приросту, %	
				2015	2016	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7	8
Дохід від реалізації, тис. грн.	7466	4799	3155	-2667	-1644	64,28	42,0
Собівартість., тис. грн.	9924	5978	3084	-3946	-2894	60,24	31,0
Прибуток від реалізації, тис. грн.	-2458	-1179	71	1279	1250	47,97	-3,0
Фінансовий результат від звич. діял. до оподатк., тис. грн.	-3964	-3426	-647	538	2779	86,43	16,0
Рентабельність підприємства, %	0,75	0,80	1,02				

Варто також що в процентному співвідношенні собівартість зменшилася більше в 2016, але все ж таки підприємство відпрацювало в мінус.

Чистий прибуток від реалізації підприємство отримало лише в 2016 році за рахунок значного зменшення собівартості продукції.

Не дивлячись на прибутковість від реалізації фінансовий результат від звичайної діяльності всі три роки був мінусовим. Варто відмітити що збитки з кожним роком зменшуються за рахунок запровадження нових технологій які знижують собівартість продукції.

Рентабельність реалізації продукції за останні роки показала наступні результати. Як бачимо рентабельність в 2016 році навіть перевищила витрати. Тенденція до зростання існує, що свідчить про активізацію підприємством використання своїх власних ресурсів більш раціонально для досягнення цілей.

Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість(стабільність).

Фінансова стійкість – вказує на здатність підприємства забезпечити фінансування активів за рахунок власних і зовнішніх джерел [6, с.315].

Для оцінки фінансової стійкості є відповідна розроблена система показників, серед основних розрізняють: коефіцієнт фінансової залежності; коефіцієнт маневреності власного капіталу; коефіцієнт концентрації власного капіталу (коефіцієнт автономії).

Розглянемо показники фінансової стійкості у табл.2.2

Таблиця 2.2

Аналіз показників фінансова стійкість ВАТ «Вінницяхліб» [11].

Показники	2014		2015		2016	
	на поч. 2014	на кін. 2014	на поч. 2015	на кін. 2015	на поч. 2016	на кін. 2016
Оцінка фінансової стійкості підприємства						
1. Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності): Кавт = Власний капітал / усього джерел коштів Оптимальне значення >0,5	0,9885	0,9862	0,9236	0,8787	0,0886	0,8882
2. Коефіцієнт фінансової залежності: Кфін.зал.= усього джерел коштів / власний капітал Оптимальне значення <1	1,0116	1,0139	1,0827	1,1380	1,1286	1,1226
4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу: Кман.= власні оборотні кошти / власний капітал Оптимальне значення >1	0,5342	0,4513	0,4209	0,2111	0,2606	0,2764

Згідно таблиці, видно що коефіцієнти фінансової автономії мають нормативні значення, оскільки перевищують оптимальне. Але потрібно звернути увагу на показники маневреності власного капіталу та фінансової залежності, які мають фактичні значення, не відповідають рівностям оптимальних значень. Оскільки перший коефіцієнт перевищує нормативне значення, значить можна стверджувати, що він веде до стійкості фінансового становища ВАТ «Вінницяхліб», але так як останні два показники, мають

відхилені значення від оптимального, то це свідчить, що підприємство не ідеально стійке і недостатньо забезпечує гнучкість у використанні власних коштів.

Аналізуючи коефіцієнт автономії, спостерігаємо, що протягом 2014-2016 рр. коефіцієнти перевищують оптимальне значення, що у свою чергу є позитивним. А також, говорить про міцну незалежність підприємства від зовнішніх кредитів. Водночас, у кінці кожного року спостерігається зниження коефіцієнтів, відбуття такої тенденції, можливе за рахунок запроваджень нової технологій, також може залежити від певних особливостей підприємства і від зниженням обороту капіталу. Значна різниця коефіцієнтів автономності є у 2015 році, яка знизилась у кінці року від 0,9236 до 0,8787 на 0,0449 одиниць.

Обернений показник до фінансової незалежності, який у свою чергу ще називають мультиплікатором власного капіталу, має означення збільшення частки позикових коштів у фінансуванні підприємства. Якби коефіцієнти просто наближались до 1, то цей факт говорив б про повне самофінансування, але згідно нашої таблиці, впливає, що ВАТ «Вінницяхліб» незначною мірою, але все таки залежить від позичених коштів. Згідно з нашою таблицею, з кожним роком коефіцієнти збільшувались. Звернемо увагу на найбільший коефіцієнт, порівнюючи з іншими, що на кінці 2016 року. Значення цього коефіцієнта 1,1226, то це означає, що в кожній 1,1226 грн., вкладеній в активи підприємства, 1226 коп. — позикові. За три роки, залежність від позикових коштів збільшився на 0,111 одиниць.

Невдалим показником для ВАТ «Вінницяхліб» виявився також коефіцієнт маневреності власного капіталу. Його коефіцієнти, майже на половину менші від оптимального значення. Порівнюючи початок 2014 року з кінцем 2016 року бачимо різницю коефіцієнта на 0,2578 пункта або на 25,78%. Різке зменшення коефіцієнта, відбувається в 2015 році, де в кінці того ж року він знизився на 20,98%. Проте, важко не відмітити, підйом коефіцієнта маневреності у 2016 році, де вже на початку року, порівнюючи з кінцем 2015 р. значення

коефіцієнта зросло на 4,95% і збільшується поступово, незначними показниками, проте 1% уже спостерігається.

Так як, цей показник в теоретичному аспекті показує, яка частина власного оборотного капіталу перебуває в обороті, тобто в тій формі, яка дозволяє вільно маневрувати цими засобами, а яка капіталізована, то згідно таблиці 2.2, коефіцієнт маневреності власного капіталу свідчить, що власний капітал і кошти, спрямовані на фінансування необоротних засобів, і тому для фінансування оборотних активів необхідно звертатися до позичкових джерел фінансування.

Згідно таблиці 2.2 побудовано діаграму, за якою візуально бачимо різницю між коефіцієнтами фінансової стійкості ВАТ «Вінницяхліб», та її зміни протягом 2014-2016 рр. (Рис.1).

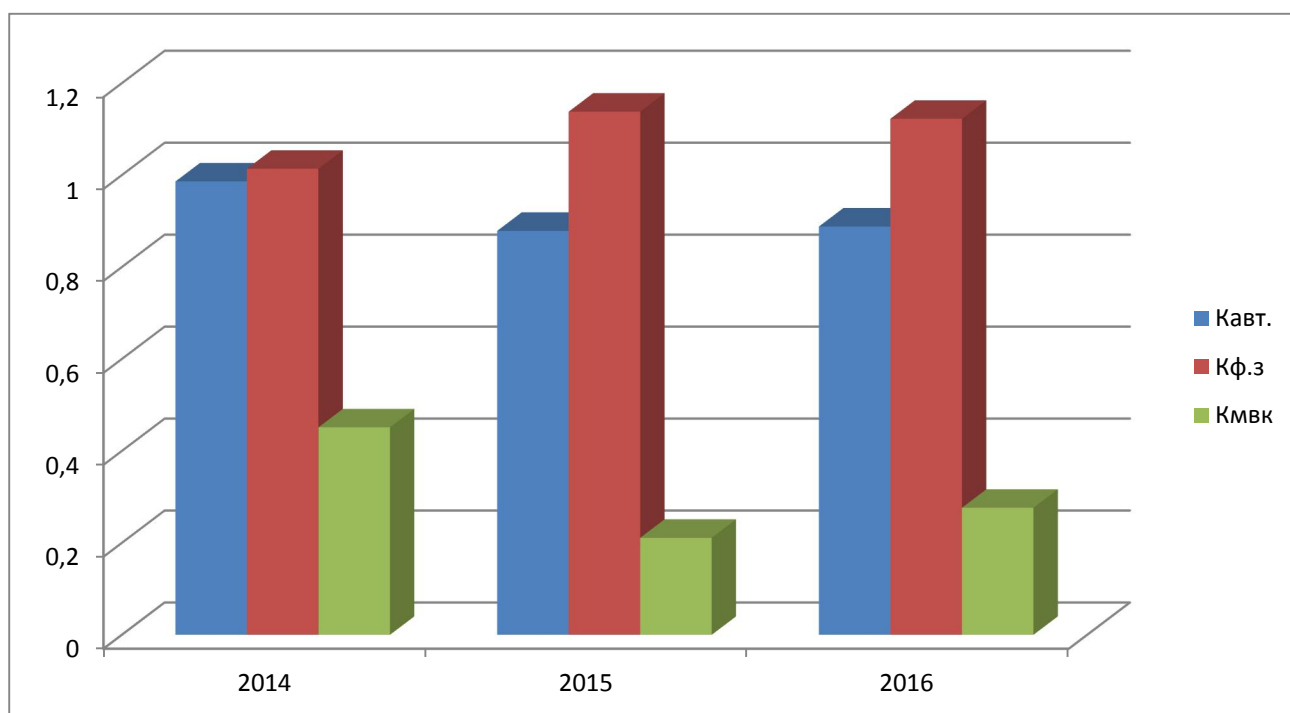

Рис.1. Діаграма фінансової стійкості підприємства

Варто також звернути увагу на основні показники балансу щоб знати які зміни відбулися за останні три роки. Для зрозумілості показників будемо таблицю 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз показників балансу у ВАТ «Вінницяхліб» за 2014-2016 роки [10].

Показники	2014	2015	2016	Абсолютна зміна		Темп приросту, %	
				2015	2016	2015	2016
1	2	3	4	5	6	7	8
Необоротні активи	64997	110168	107573	45171	-2595	169,50	97,64
Оборотні активи	50775	57978	59797	7203	1819	114,19	103,14
Власний капітал	118464	148990	148668	30526	-322	125,77	99,78
Довгострокові зобов'язання та забезпечення	0	19060	18698	19060	-362	0,00	98,10
Поточні зобов'язання та забезпечення	1649	96	4	-1553	-92	1,00	4,17
Баланс	120113	188989	167370	68876	-21619	2,00	88,56

За результатами проведений розрахунків можемо зробити наступний висновок про діяльність підприємства. У 2015 році баланс підприємства збільшився на 68876 тис.грн порівняно з 2014 проте вже в 2016 році зменшився на 21619 порівняно з 2015 роком.

На основі розрахунків проведених в таблиці 2.3 можна зробити наступні висновки: в 2015 році необоротні активи було збільшено на 69,5% а в 2016 році вони знизилися на 2,4% порівняно з 2015.

На 25,7% збільшився власний капітал в 2015 році, а вже в 2016 році зменшився на 0,22%.

Варто відмітити значне зростання довгострокових зобов'язань були відсутні в 2014 році, а вже в 2015 вони становили 19060 тис.грн. відповідно в 2016 році зобов'язання зменшилися на 362 тис.грн порівняно з 2015 роком.

Відповідно поточні зобов'язання які були в 2014 році перейшли в довгострокові за рахунок перекредитування і станом на кінець 2016 року становили лише 4 тис.грн.

В основному баланс коливається, в 2015 році, він зріс на 68876 тис.грн. порівнюючи з 2014 роком. А в 2016 році порівнюючи з попереднім впав на 21619 тис. грн. Виявленні тенденції вказують на нестабільність підприємства.

Розділ III. ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОПТИМАЛЬНИХ ВИТРАТ

Зниження витрат виробництва - необхідна умова для стабілізації цін, економічного добробуту кожної компанії, яка є джерелом економії для прискорення соціально-економічного розвитку суспільства, добробуту населення. Необхідно поліпшити і стандарти. Одним з збільшення прибутку є більш ефективне використання вторинних джерел і пов'язаних з ними продуктів. Істотний вплив на збільшення прибутку є заміна основних засобів. Реконструкція виробництва, покращити економічні показники підприємств. Проте, введення нових підприємств і об'єктів в багатьох випадках призводить до збільшення витрат на виробництво. Збільшення прибутку є одним із способів підвищення продуктивності, економії витрат на робочу силу. Резервний прибутковий ріст є підвищення якості продукції та усунення втрат від браку. Розкриття своїх резервів впливає на поліпшення комерційного розрахунку, розвиток ринкових відносин, стимулює секречію економічної кризи.

Таким чином, з метою підвищення ефективності бізнесу і стратегічного розвитку в довгостроковій перспективі, необхідно розробити стратегію для управління операціями, спрямованих на вдосконалення механізму формування та використання доходів. Для того, щоб максимізувати прибуток в компанії повинні виконувати складні завдання, щоб забезпечити зростання бізнесу та ефективно управління витратами, ефективність логістики, оптимізація структури та оборотного капіталу, поліпшення продуктивності і управління компанією. Розподіл повинен виконуватися відповідно до спеціальної розробленої політики, створення яких є комплекс економічних проблем. Така політика повинна відображати основні вимоги загальної стратегії розвитку для забезпечення збільшення його ринкової вартості, виробити необхідну кількість інвестиційних фондів для забезпечення матеріальних інтересів акціонерів і співробітників. Серед політики розподілу прибутку слід враховувати дві

протилежні мотивації власників компанії - досягти високого поточного доходу або значне збільшення розміру їх перспективного запуску [2, с. 137].

Витрати на управління завдань слід розглядати разом. Тільки такий підхід дасть бажаних результатів, сприяти швидкому зростанню економічної ефективності підприємств. Крім того, необхідно правильно визначити виклики системи і досягнення цілей компанії, а саме управлінських рішень, що стосуються виробництва і маркетингових послуг; пошук резервів зниження витрат на всіх етапах виробничого процесу і у всіх виробничих підрозділах компанії; вибір оцінки вартості; точний розрахунок витрат економічних елементів, темпів і структури виробництва; систематичне вдосконалення технології та виробництва[7, с. 82].

Серед традиційних інструментів оптимізації витрат можна виділити дві групи: заходи по зниженню витрат та інструменти регулярного управління витратами. До першої групи належать, зокрема, реструктуризація бізнесу у формі виділення непрофільних активів і скорочення надлишкових потужностей, перехід на систему тендерних закупівель, скорочення персоналу тощо. Подібні заходи, як правило, призводять до значного зниження витрат, але не до економного використання ресурсів підприємства. Останнє досягається інструментами регулярного управління витратами, найважливішими з яких є програма заходів щодо планування і контролю витрат. Таким чином, потрібно розрізняти оперативне та стратегічне управління витратами. Основним завданням оперативного рівня управління витратами підприємства найчастіше є максимізація прибутку в найближчій перспективі (у межах одного року) шляхом забезпечення певних кількісних значень (як правило, мінімальних) рівня витрат. Даний рівень орієнтований на короткостроковий результат, тому його методи принципово відрізняються від методів стратегічного рівня управління витратами. Інструментами оперативного рівня управління витратами є: виявлення резервів зниження витрат; розробка програм скорочення витрат; використання виявлених резервів в цілях забезпечення

економії витрат; бюджетування; контролінг; аналіз системи «витрати – обсяг реалізації – прибуток» [3, с. 102].

Основними результатами на стратегічному рівні управління витратами є забезпечення стійкої конкурентної переваги підприємства щодо витрат. Стратегічний рівень управління витратами підприємства має бути спрямований на координацію і виконання довгострокових цілей. Основними інструментами стратегічного управління витратами є: оптимізація витрат, що враховує життєвий цикл підприємства; факторний аналіз витрат утворюючих чинників. Під час факторного аналізу витрат слід врахувати складність і суперечливість взаємозв'язку між ними та фінансовими результатами. Наприклад, збільшити прибуток поточного року можна скороченням поточних витрат на виробництво за рахунок несвоєчасного проведення ремонтів, економії матеріалів (наприклад, призначених для забезпечення нормальної експлуатації устаткування мастильних матеріалів, емульсії для охолодження) тощо, проте така стратегія не є виправданою і призведе до зростання витрат у наступних періодах. Не можна вважати позитивним мінімізацію витрат всіма доступними методами і, перш за все, шляхом зменшення споживання ресурсів. Тотальне скорочення витрат не може бути довготривалою стратегією підприємства, оскільки така політика не дозволяє розвиватися бажаними темпами і призводить до втрати конкурентних переваг в середньостроковій і стратегічній перспективі. Політика економії може служити лише короткостроковим інструментом фінансової стратегії. За нашими спостереженнями, особливістю управління витратами на вітчизняних підприємствах в сучасних умовах є орієнтація на оперативні цілі діяльності та невизначеність або повне ігнорування стратегічних. Певною мірою це виправдане, оскільки в мінливих умовах при постійній нестабільності будувати довгострокові стратегії управлінських рішень недоцільно.

Для успішного впровадження стратегічного управлінського обліку необхідна ефективна система, яка задовольняє всім критеріям, заданих підприємствами. Однією з таких систем, яка в даний момент вже набула широкого поширення в США і Європі і тільки починає свій розвиток в Україні,

є збалансована система показників (TheBalancedScorecard, BSC). Збалансована система показників охоплює найважливіші аспекти діяльності підприємства – споживчий аспект; аспект, що характеризує внутрішні бізнес-процеси; фінансовий аспект і аспект, що характеризує навчання і перспективи зростання співробітників. Система BSC – це інструментарій оцінки ефективності роботи компанії, яка може виявляти основні причини збитків, тенденції продажів, визначати дефіцит в рамках логістичного ланцюжка, допомагає компаніям в проведенні змін, які сприяють зростанню їх обороту. Вона дозволяє відстежувати корпоративну стратегію і виявляти найбільш неефективні ланки в організації. Оскільки система BSC охоплює всі структурні одиниці підприємства, вона забезпечує їх спільне скоординоване функціонування.

Отже запровадження цих заходів на підприємстві дасть змогу вести детальний облік витрат і знайти можливості для їх зменшення.

Керівництву підприємства ВАТ «Вінницяхліб» потрібно більше приділяти уваги пошуку методів зменшення витрат застосовуючи один із запропонованих методів.

Для пошуку варіантів зменшення витрат потрібно провести наступні дії:

- провести аналіз прибутковості продукції за видами, щоб знайти які є найменш прибутковими;
- на основі проведеного аналізу розробити шляхи зниження витрат або зняти їх з виробництва;
- провести модернізацію обладнання, що дасть можливість зменшити витрати на обслуговування та знизить собівартість готової продукції;
- запровадити систему контролю за витратами на підприємстві.

Висновки

Отже, економічні витрати є витратами, які несуть підприємства за користування як зовнішніми, так і внутрішніми, що належать власникам підприємства, ресурсами. По-іншому, – це сума бухгалтерських (зовнішніх, явних витрат) і внутрішніх (неявних) витрат. Економічні витрати завжди мають альтернативну вартість. Різниця між виручкою і економічними витратами є економічним прибутком. Різниця між економічним прибутком та бухгалтерським у свою чергу, спостерігається в таких особливостях як: бухгалтерський прибуток розраховується відповідно до загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку (ЗПБО), обмежується періоди часу, розрахунки в основному використовуються для податку на прибуток, підготовці фінансової звітності та огляд фінансових показників., а також він використовує тільки явні витрати. А економічний прибуток визначається економічними принципами, а не ЗПБО. Використовує неявні витрати, а не тільки явні витрати, і як правило, не обмежується періодами часу.

Для більш детального розкриття теми, розглядалась аналізувалась система фінансового становища ват «Вінницяхліб». Виходячи, з результатів показників стійкості підприємства, я роблю висновки, що ВАТ «Вінницяхліб» недостатньо стійке, але й становище його не є критичним. Проте, можна стверджувати про те, якщо підприємство буде продовжувати в тому ж дусі, то в подальшому його конкурентоспроможність знизиться.

Крім того, до основних рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності підприємства у майбутньому мають стати: впровадження бюджетування на підприємстві; використання контролінгу; активне стимулювання праці основного персоналу. Основними факторами зростання прибутку підприємства ВАТ «Вінницяхліб» зростання реалізації продукції; зниження собівартості продукції; зниження різного роду витрат, утрат, збитків.

І в основному можливості підприємств впливати на обсяг прибутку від реалізації, змінюючи обсяги виробництва продукції, залишки нереалізованої продукції, її рентабельність, є досить суттєвими.

Список використаної літератури

1. Веллс Р., Кругман П "Олні М. Основи економіці: підручник для вузів: пров. з англ. СПб .: Питер, 2011. С. 67; Горяйнова Л. В., Максимова В. Ф., Максимова Т. П. Мікроекономіка: навчально-методичний комплекс. М .: Изд. центр ЕЛОІ, 2011. С. 308 с.
2. Давидович І.Є. Управління витратами : навч. посібн. / І.Є. Давидович. Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – Тернопіль : Вид-во Економічна думка 2011. – 228с.
3. Дем'яненко С.І. Менеджмент аграрних підприємств : навч. посібн. / С.І. Дем'яненко. – К. : Вид-во КНЕУ, 2015. – 347 с.
4. Пастушенко А.І. Особливості управління прибутком аграрних підприємств у сучасних умовах / А.І. Пастушенко // Вісник ДДАЕУ. – 2015. - № 1.
5. Партин Г.О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій : монографія. – К. : Вид-во УБС НБУ, 2013. - 219с.
6. Економічне управління підприємством: нач. Посіб. / Н.М. Євдокимова Л.П.Батенко, В.А. Вербта та ін..] ; за заг. ред. Н.М. Євдокимової – К : КНЕУ, 2011. – 327 с.
7. Ефремов В.С. Стратегическое планирование в бизнес-системах / В.С.Ефремов. – К. : Изд-во Финпрес, 2014. – 240 с.
8. Шигун М.М. Бухгалтерський облік трансакційних витрат: проблеми визначення поняття та класифікації /М.М.Шпигун // Міжнародний збірник наукових праць. – 2015. – № 2 (14). – С. 224-234

Електронні ресурси:

9. ПАТ «Концерн Хлібпром» - Вінницяхліб : [Електронний ресурс]. - Режим доступу <http://hlibprom.com.ua/factory/vinnitsyahlib/>
- 10.Бази даних 00375763 - Публічне акціонерне товариство «Вінницяхліб» : [Електронний ресурс]. - Режим доступу <https://smida.gov.ua/db/emitent/00375763>
- 11.Фінансова стійкість підприємства: [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://pidruchniki.com/16011013/ekonomika/analiz_finansovoyi_stiykosti_pidpriyemstva